

Obrazloženje PREDLOGA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

Ovaj predlog Zakona o računovodstvu sačinjen je shodno zahtevu profesionalnih računovođa i privrednih društava registrovanih za usluge računovodstva i usluge revidiranja finansijskih izveštaja, saglasno opšteprihvaćenim globalnim standardima, pravilima međunarodnih regulatornih tela, uz puno uvažavanje naših specifičnosti, a omogućava transparentno i uporedivo finansijsko izveštavanje, što je u uslovima opšte globalizacije i standardizacije finansijskog izveštavanja prioritetan zadatak države ali i profesionalnih organizacija, pre svega Saveza računovođa i revizora Srbije, kao poluvekovnog predstavnika profesije, člana Međunarodne federacije računovođa i drugih međunarodnih regulatornih tela.

U Predlog zakona o računovodstvu uključene su i usluge revidiranja finansijskih izveštaja, s obzirom da su usluge revidiranja samo jedan od segmenata računovodstva.

Kroz obrazloženje su korišćene i uputne primedbe na postojeća zakonska rešenja iz Zakona o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik RS“ br. 46/2006).

Predlog zakona sadrži osnovne, posebne i prelazne odredbe, koje su grupisane, u određene celine, prema prirodi i materiji koja se tim odredbama reguliše.

U okviru odeljka ***I Osnovne odredbe***, čl. 1, 2 i 3 Predloga, utvrđene su tri polazne osnove, a to su:

- predmet uređenja Zakona (obveznici vođenja poslovnih knjiga, sastavljanja, dostavljanja i obelodanjivanja finansijskih izveštaja izveštaja, uslovi i način pružanja računovodstvenih i usluga revidiranja, zakonska i profesionalna kontrola i nezavisni nadzor);
- regulativa na kojoj treba da bude zasnovano vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštaja revidiranja ; i
- definisanje najznačajnijih izraza u Zakonu, odnosno njihovog značenja u smislu ovog predloga Zakona.

1. Član 1. Obveznicima se smatraju preduzeća, zadruge, banke i druge finansijske organizacije, osiguravajuća društva, berze, berzanski posrednici, davaoci finansijskog lizinga, dobrovoljni penzijski fondovi, društva za upravljanje penzijskim fondovima, investicioni fondovi i druga pravna lica, osim budžeta, kao i fizička lica koja samostalno obavljaju privrednu delatnost radi sticanja dobiti, odnosno preduzetnici.

Odredbe ovog predloga Zakona odnose se i na organizacione delove inostranih pravnih lica koja u Republici Srbiji obavljaju privrednu delatnost, a sedište im je u inostranstvu, kao i na pravna lica i druge oblike organizovanja koje je domaće pravno lice osnovalo u inostranstvu, ako propisima država u kojima su ta pravna lica osnovana nije utvrđena obaveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja. Banke i druge finansijske organizacije i organizacije za osiguranje dužne su da vode poslovne knjige i za pravna lica koja su osnovale u inostranstvu. Odredbe Zakona ne odnose se na korisnike budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, osim ako je posebnim propisom predviđeno da se primenjuje ovaj zakon.

Na ovaj način obuhvaćen je širok spektar subjekata koji su obveznici ovog zakona, uključujući i preduzetnike. Cilj ovakvog predloga je da svi subjekti poslovanja poslovne knjige vode na jednoobrazan način, po sistemu dvojnog knjigovodstva i da finansijske izveštaje sastavljaju na istim osnovama, a koji omogućava bolji uvid u finansijsko poslovanje. Izuzetno, a imajući u vidu mali obim poslovanja, preduzetnici paušalci poslovne knjige mogu da vode po sistemu prostog knjigovodstva.

2. Član 2. Prema ovom rešenju, pravna lica i preduzetnici su dužni da vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje, dostavljanje, obelodanjivanje i revidiranje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Zakonsku regulativu čine Zakon i podzakonski akti doneseni na osnovu njega. Profesionalnu regulativu čine: IFAC—ov Etički kodeks za profesionalne računovođe; Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja; Međunarodni standardi revizije; Međunarodni standard kontrole kvaliteta; Međunarodni standardi edukacije; nacionalni standardi koji regulišu uslove za profesionalno obrazovanje računovođa (ROS 31); standard za računovodstveni softver (RSS 33);

Računovodstveni standardi doneseni na osnovu zakona a u skladu sa standardima Međunarodne federacije računovođa (IFAC).

Sva akta koja donosi nacionalna profesionalna organizacija, i akta koja donose međunarodna profesionalna organizacija i tela, moraju da budu dostupna svim pravnim licima i preduzetnicima, pa je stoga neophodno da se Zakonom o računovodstvu, za sprovođenje profesionalne regulative, ovlasti konkretna profesionalna organizacija. Ta organizacija mora da bude član Međunarodne federacije računovođa koja tesno saraduje sa njom, i ima pravo ali i obavezu da prevodi i objavljuje IAS/IFRS, ISA i ostalu međunarodnu profesionalnu regulativu. Odredbom stava 4. ovog člana, dat je logičan predlog da to bude Savez računovođa i revizora Srbije, (Profesionalna organizacija).

Odredbom stava 5. člana 2. definisano je šta se podrazumeva pod internom regulativom. Internu regulativu, u smislu ovog predloga Zakona, čine akta pravnih lica i preduzetnika kojima se, u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima, MRS/MSFI (IAS/IFRS) i nacionalnim standardima, uređuju organizacija računovodstva i računovodstvene politike (rokovi za dostavljanje isprava, metod i rokovi otpisa nematerijalnih ulaganja i stalnih sredstava, metod obračuna izlaza zaliha, raspored troškova na proizvode —cena koštanja i dr). Svi subjekti na

koje se odnosi Zakon o računovodstvu u obavezi su da internom regulativom urede organizaciju računovodstvenog sistema na način koji omogućava sveobuhvatno evidentiranje računovodstvenih isprava, sprečavanje i otkrivanje pogrešno evidentiranih računovodstvenih isprava, zatim da propišu interne računovodstvene kontrolne postupke i odrede lica odgovorna za zakonitost i ispravnost nastanka poslovne promene i sastavljanja isprave o poslovnoj promeni.

Obveznici su takođe dužni da urede kretanje računovodstvenih isprava i utvrde rokove za njihovo dostavljanje na dalju obradu i da pri vršenju obrade podataka na računaru koriste računovodstveni softver koji omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola i onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih promena, saglasno nacionalnom računovodstvenom standardu koji reguliše računovodstveni softver (RSS 33).

3. Član 3. Ovim članom definisano je značenje pojedinih profesionalnih izraza: "IFAC–ov Etički kodeks za profesionalne računovođe"; "IAS/IFRS" (Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja); "ISA" (Međunarodni standardi revizije); "ISQC" (Međunarodni standard kontrole kvaliteta); nacionalni računovodstveni standardi "ROS 31", "JRS 33"; značenje izraza "profesionalni računovođa"; „profesionalni računovođa u javnoj praksi“, „profesionalne usluge“, „javni interes“ "Imenik nosilaca profesionalnih zvanja"; "Registar" privrednih društava registrovanih za usluge revidiranja finansijskih izveštaja i privrednih društava i preduzetnika registrovanih za pružanje računovodstvenih usluga, privrednih društava koja projektuju i proizvode računovodstveni softver „licence za usluge revidiranja finansijskih izveštaja“.

Cilj definisanja i unifikovanja izraza je jedinstveno izražavanje, tako da normativni izrazi budu skladni, stilski i pjomovno usaglašeni, jasni i nedvosmisleni, kako u praktičnoj primeni zakonskih odredbi ne bi dolazilo do nedoumica u vezi sa njihovim pravnim značenjem i domašajem.

"MRS/MSFI"(IAS/IFRS) (Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja), "MSR"(ISA) (Međunarodni standardi revizije), "ISQC" (Međunarodni standard kontrole kvaliteta); nacionalni računovodstveni standardi "ROS 31",

"RSS 33" i IFAC–ov "Etički kodeks za profesionalne računovođe" predstavljaju profesionalnu regulativu.

Pod pojmom "profesionalni računovođa" podrazumeva se lice – član profesionalne organizacije. nosilac odgovarajućeg profesionalnog zvanja (računovođa, samostalni računovođa; ovlašćeni računovođa i ovlašćeni javni računovođa), stečenog u skladu sa ROS 31, osposobljeno za vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje finansijskih izveštaja, kontrolu i revidiranje poslovnih knjiga i finansijskih izveštaja. Vođenje poslovnih knjiga po sistemu dvojnog knjigovodstva, sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja pravnog lica i preduzetnika može obavljati samo profesionalno stručno lice koje ima odgovarajuće profesionalno zvanje i ispravu, pri čemu se vođenje poslovnih knjiga može poveriti i specijalizovanom obliku privrednog društva ili preduzetniku registrovanom za pružanje računovodstvenih usluga koje ispunjava uslove utvrđene ovim Zakonom.

Radi obezbeđivanja pravilne i ažurne evidencije podataka o licima koja su stekla (ili izgubila) profesionalna zvanja, kao i podataka o privrednim

društvima i preduzetnicima koji ispunjavaju uslove za pružanje usluga računovodstva ili revidiranja finansijskih izveštaja, kao i javnosti tih podataka, predlaže se, kao i do sada, vođenje Imenika profesionalnih računovođa – nosilaca profesionalnih zvanja, ali i uvođenje Registra privrednih društava i preduzetnika. Sva lica koja imaju odgovarajuće profesionalno zvanje, odnosno podaci o tim licima, upisuju se u Imenik nosilaca profesionalnih zvanja, koji se vodi i ažurira kod profesionalne organizacije. Ova aktivnost je najvažnija pretpostavka kvaliteta finansijskih izveštaja, obzirom da ih sastavljaju profesionalno-stručne i etički obavezane računovođe, koje su još i kontrolisane od strane profesionalne organizacije, što je najefikasniji sistem koji funkcioniše u svim razvijenim zemljama. Takođe se vodi i evidencija o privrednim društvima i preduzetnicima registrovanim za pružanje usluga računovodstva i revidiranja finansijskih izveštaja, u Registru, koji vodi i stalno ažurira profesionalna organizacija, stim da Registar privrednih društava registrovanih za revidiranje finansijskih izveštaja kojima je izdata Licenca za usluge revidiranja, vodi Komora privrednih društava za revidiranje finansijskih izveštaja.

5. **Čl. 4. i 5.** Odredbama ovog člana utvrđuju se kriterijumi za razvrstavanje pravnih lica na mala, srednja i velika, koji su usaglašeni sa odredbama IV direktive EU. Naprednija zakonska rešenja daju samim pravnim licima pravo da se sama razvrstaju na osnovu datih kriterijuma, što se predlaže i ovim zakonom. Odredbe o razvrstavanju značajne su i zbog toga što je predviđena obavezna revidiranja finansijskih izveštaja velika pravna lica, ali ne i za mala i srednja, kao i zbog korišćenja drugih prava predviđenih ovim predlogom Zakona.

6. **Član 6.** Prema odredbama ovog člana, poslovne knjige se vode, a finansijski izveštaji sastavljaju i prezentuju na srpskom jeziku i u zvaničnoj nacionalnoj valuti. Transakcije u drugim valutama preračunavaju se u dinarsku vrednost po zvaničnom srednjem kursu na dan nastanka transakcije, a za neizmirene obaveze i potraživanja i na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Ovo naravno ne znači da se za potrebe stranih poslovnih partnera finansijski izveštaji ne mogu prevoditi na strani jezik, ako je to u interesu obveznika ovog zakona, već da se zvanični finansijski izveštaj koji se dostavlja nadležnom organu (i koji se kod pravnog lica saglasno članu 16. čuva 30 godina) mora sačiniti i dostaviti na srpskom jeziku.

II. Organizacija računovodstva, računovodstvene isprave, poslovne knjige, kontni okvir, ažurnost, čuvanje i poveravanje vođenja poslovnih knjiga

7. **Član 7.** Predlaže se da pravna lica i preduzetnici internim aktima urede organizaciju računovodstva u okviru svoje registrovane delatnosti, odnosno da odrede mesto računovodstva u organizacionoj šemi. Organizacija računovodstva treba da obezbedi adekvatnu vezu između svih organizacionih

delova pravnog lica u kojima nastaju poslovne promene na imovini, obavezama i kapitalu, kao i na prihodima i rashodima. Internim aktima se određuje odgovorno lice za izdavanje računovodstvenih isprava koje prate kretanje promena imovine i obaveza, odgovorno lice za izdavanje računovodstvenih isprava, njihovu sadržinu, rokove u kojima su odgovorna lica dužna da te isprave dostave računovodstvu radi knjiženja.

Ako se unos podataka u poslovne knjige vrši na računaru, pravna lica i preduzetnici su obavezni da koriste računovodstveni softver koji omogućava korišćenje internih računovodstvenih kontrola i koji onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih promena. Pri ovome, pravna lica i preduzetnici su obavezni da se pridržavaju računovodstvenih standarda.

Organizacioni deo obveznika ovog zakona koji vodi poslovne knjige računovodstva treba da obezbedi pravilan unos podataka u propisanim rokovima, kontrolu unetih poslovnih promena, uvid u promene i stanje računa glavne knjige, hronologiju poslovnih promena, čuvanje podataka i njihovo korišćenje.

8. Čl. 8 i 9. Računovodstvena isprava je jedan od bitnih elemenata za vođenje poslovnih knjiga. Ona dokumentuje svaku poslovnu promenu na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima, a na osnovu ovih podataka računovodstvo obezbeđuje promene finansijskog stanja i utvrđuje finansijski rezultat poslovanja. Imajući u vidu da manjkavost knjigovodstvenih isprava dovodi do sporova između poslovnih subjekata (što izaziva nepotrebne troškove), grešaka u knjiženju poslovnih promena, grešaka pri utvrđivanju i plaćanju javnih prihoda, odredbama čl. 8. i 9. Zakona predlaže se da se bliže propiše šta se smatra računovodstvenom ispravom, kakva mora da bude njena sadržina, zatim odgovornost lica koja su sastavila ispravu, kao i odgovornost lica zaduženih za kontrolu tih isprava. Računovodstvene isprave, kao što je rečeno, prate svaku promenu na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima, koje svakodnevno nastaju kao posledica poslovne aktivnosti, pa se predlaže da se Zakonom propiše sadržina isprava, koja je uslovljena prirodom nastale promene, kako bi sadržale podatke potrebne za knjiženje u poslovnim knjigama, tako da osoba koja nije učestvovala u poslovnoj promeni može bez ikakve sumnje da sazna prirodu obavljene promene. Pravna lica i preduzetnici, svojim internim aktima treba da odrede lica odgovorna za sastavljanje računovodstvenih isprava, rokove u kojima su ta lica dužna da isprave dostave računovodstvu na knjiženje, kao i lica odgovorna za njihovu kontrolu. S obzirom da je interna revizija i interna kontrola stvar pojedinačnih subjekata i nema značaja za javnost, ovim predlogom zakona se ne predlažu rešenja u ovoj oblasti, već se prepušta menadžmentu pravnih lica koja imaju potrebu za internom kontrolom i internom revizijom, ili koja imaju ovu obavezu po drugom zakonu, da ovu oblast uredi internim aktom.

9. Čl. 10, 11, 12 i 13. Predlaže se da se poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva.

U odnosu na odredbe sada važećeg zakona, predlaže se da se obaveza vođenja poslovnih knjiga po sistemu dvojnog knjigovodstva proširi i na

preduzetnike, s tim da dvojno knjigovodstvo ne moraju da vode preduzetnici paušalci.

Poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva, kao i prema sada važećem zakonu su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Bliže je definisana sadržina glavne knjige i obaveza dokumentovanja poslovnih promena sa ciljem njihove efikasnije kontrole.

Takođe, bliže je određeno, što nije prisutno u sada važećem zakonu, koje pomoćne knjige vode pravna lica i preduzetnici i njihova sadržina (nematerijalna ulaganja i sralna sredstva, roba u prometu na veliko, proizvodi i druga imovina u obliku stvari, knjiga blagajne). Na pomoćne knjige upućivao je i do sada važeći zakon, ali je bilo slučajeva da se ove knjige ne vode ili da se ne vode uredno, što je omogućavalo da se poslovne promene ne evidentiraju u knjigama (siva ekonomija).

Predlaže se da se obavezno vode knjiga ulaznih i izlaznih faktura.

Dosadašnja praksa pokazala je da se fakture o prodatim i kupljenim proizvodima i uslugama ne knjiže uredno u poslovnim knjigama. Ima slučajeva da se u poslovnim knjigama prodavca knjiži vrednost isporučenih proizvoda, a da se fakture ne knjiži u knjigama kupca, da se naknadno vrše izmene faktura, pa se umesto redovnog prometa promet robe prenosi u sivu ekonomiju.

Uvođenjem knjige ulaznih i izlaznih faktura obezbeđuje se kontrola, kako bi se promene na imovini i obavezama uredno knjižile i obezbedio jednostavniji postupak usklađivanja obaveza i potraživanja između subjekata.

U vezi sa otvaranjem poslovnih knjiga i njihovim zaključivanjem, nema promena u odnosu na sadašnji zakon.

10. Član 14. Predlaže se da se u kontnom okviru i dalje zadrže obavezni trocifreni sintetički računi na kojima se iskazuju promene i stanje imovine, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda, odnosno da se i dalje zadrži bilasnsni princip i postojeći raspored računa po klasama i grupama računa. Kontni okviri, zbog specifičnosti poslovanja, mogu da budu propisani, kao i do sada, posebno za privredna društva, zadruge, berze, berzanske posrednike, druga pravna lica i preduzetnike, posebno za osiguravajuća društva i berze i berzanske posrednike, a posebno za Narodnu banku, banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje, davaoce finansijskog lizinga, investicione fondove, dobrovoljne penzijske fondove i društva za

upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima. Pravna lica i preduzetnici mogu, u okviru trocifrenih sintetičkih računa da otvaraju analitičke računa prema svojim potrebama.

Obavezan kontni okvir trocifrenih sintetičkih računa obezbeđuje sistem jednoobraznog vođenja poslovnih knjiga, što ne umanjuje potrebu pravnih lica i preduzetnika da samostalno odlučuju o uvođenju analitičkih računa i prošire evidenciju za svoje potrebe. S druge strane, obavezan trocifreni kontni okvir omogućava bolji uvid u poslovne knjige, efikasniji metod kontrole unetih podataka, jednostavniju obuku lica koja vode knjige, jednostavniju kontrolu i reviziju finansijskih izveštaja, ekonomičniji način kreiranja kontnog okvira i bolju povezanost računa, kao i niz drugih prednosti u odnosu na primenu različitih kontnih okvira, koje bi kreirala manje stručna lica za svako pravno lice.

Obavezni kontni okvir u potpunosti zadovoljava potrebu iskazivanja imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i rezultata poslovanja u propisanim finansijskim izveštajima po MRS-1 i po članu 22 Zakona.

Pritom, propisivanjem obaveznih trocifrenih računa ne umanjuje se finansijsko izveštavanje po MRS\ MSFI niti primena drugih standarda. Predlaže se, kao i u sada važećem zakonu, da kontni okvir i njegovu sadržinu propiše za privredna društva, zadruga, berze i berzanske posrednike, druga pravna lica i preduzetnike, organ nadležan za poslove finansija, a za banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje, davaoce finansijskog lizinga, investicione fondove, dobrovoljne penzijske fondove i društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, Narodna banka, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona.

11. **Član 15.** Ažurnost vođenja poslovnih knjiga, pre svega za potrebe poslovnih organa pravnog lica jedan je od bitnih faktora poslovanja. Ažurnost omogućava blagovremeno sagledavanje finansijskog stanja, uredno plaćanje obaveza, blagovremeno preduzimanje mera za naplatu potraživanja, što jača finansijsku disciplinu pravnog lica. Zbog toga se predlaže da se Zakonom propiše obaveza da se računovodstvena isprava dostavi na knjiženje odmah po nastaloj promeni, a najkasnije u roku od 8 dana od dana kada je poslovna promena nastala, a da se u poslovnim knjigama knjiži narednog dana od dana prijema, a najkasnije u roku od 5 dana od dana prijema.

12. **Član 16.** Čuvanje računovodstvenih isprava ima za cilj da omogući: naknadnu proveru nastale poslovne promene, otklanjanje naknadno utvrđene greške, revidiranje računovodstvenih izveštaja, kontrolu obračuna i uplate javnih prihoda, rešavanje sporova između pravnih subjekata i drugih lica između kojih je nastala određena poslovna promena. Imajući u vidu nevedene potrebe, predloženi su rokovi za čuvanje isprava, kao što je to bilo rešeno i u do sada važećem zakonu.

13. **Čl. od 17 do 19.** U vezi sa popisom imovine i obaveza, uglavnom su zadržane odredbe koje su sadržane i u sada važećem zakonu. Obavezan popis imovine i obaveza utvrđuje se na početku poslovanja i na kraju svake poslovne godine. Na kraju poslovne godine pravna lica i preduzetnici imaju obavezu da izvrše popis imovine i obaveza i da stanje u knjigama usklade sa stanjem utvrđeno popisom. Pored toga, popis (pojedinih delova imovine ili obaveza) može da se vrši i na različite datume u toku godine, što se prepušta samim pravnim licima da uredi svojim aktima. Za određenu imovinu (popis knjiga, filmova, fotosa, arhivske građe i sl.), pravna lica svojim internim aktima mogu da predvide i duže periode vršenja popisa, ali ne duže od 5 godina, kao što je i do sada bilo uređeno. Popis se vrši i prilikom predaje dužnosti. Tehnika popisa, kao i prema sada važećem zakonu, uređuje se internim aktima pravnog lica (komisije, rokovi, način usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem). Neusaglašene obaveze i potraživanja neposredno utiču na finansijski rezultat poslovanja, na iskazane obaveze javnih prihoda, na jačanje sive ekonomije i na slabljenje finansijske discipline. Radi obezbeđenja uvida u visinu neusklađenih iznosa, pre svega za potrebe poslovnih partnera,

predlaže se da se Zakonom uredi obaveza poverioca da najkasnije u roku od 30 dana od dana pod kojim se sastavlja finansijski izveštaj dostavi svom dužniku popis nenaplaćenih računa, a dužnik je obavezan da u roku od 5 dana od dana prijema proveri i potvrdi ili ospori svoju obavezu i o tome obavesti poverioca. Radi realnosti finansijskih izveštaja, predlaže se obelodanjivanje specifikacije dužnika i poverilaca kod kojih su neusklađene obaveze i potraživanja.

III Računovodstvena pravila

15. **Član 20.** Definisana su načela za pripremanje, sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja, koja su sadržana u Okviru za primenu MRS i MRS 1 – Prezentacija finansijskih izveštaja. Imajući u vidu činjenicu da je profesionalna regulativa kod nas usaglašena sa ovim načelima, koja predstavljaju instrument harmonizacije računovodstvene prakse, Predlog zakona predstavlja korak ka usaglašavanju zakonske regulative sa razvijenom računovodstvenom praksom u svetu.

Za priznavanje, vrednovanje i prezentaciju bilansnih pozicija finansijskih izveštaja, neposredno se primenjuju MRS/MSFI. Ovakva odredba znači, da sva pravna lica i preduzetnici, koji su obavezni da sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje, prilikom pripreme i prezentovanja finansijskih izveštaja neposredno primenjuju MRS/MSFI. Ovo znači da pravila i načela koja "propisuju" MRS/MSFI, mora da primenjuju i srednja i mala pravna lica, što je najveći prigovor protivnika primene potpune standardizacije finansijskog izveštavanja, putem MRS/MSFI. Osnovni argument ovih je da su Međunarodni računovodstveni standardi namenjeni velikim pravnim licima i svima koji se kotiraju na berzama ili na drugi način emituju hartije od vrednosti, da su nerazumljivi, a njihova primena veoma skupa, tako da su veći troškovi od koristi. Ovakav stav zagovaraju oni koji ne žele da se potpuno angažuju na razumevanju i shvatanju samih standarda, što je veoma zastupljeno kod onih, koji bi da se bave finansijskim izveštavanjem bez potrebne edukacije. Takve najbolje demantuje akt, donet na osnovu stava 7. člana 2. sadašnjeg Zakona, koji niko ne primenjuje, a donet je upravo uz asistenciju navedenih.

Principijelan stav da svi treba da primenjuju MRS/MSFI, zasniva se na sledećem:

- MRS/MSFI su pravila, principi i načela, dovoljno fleksibilna da ih mogu primenjivati sva pravna lica, bez obzira na veličinu, s tim što svako treba da primeni standarde i paragrafe iz tih standarda, koji se odnose na njegovo poslovanje i to utvrdi kroz određene računovodstvene politike;
- Ako bi postojali standardi za mala i srednja preduzeća i njih primenila i preduzeća čiji se finansijski izveštaji konsoliduju, onda bi trebalo vršiti prevođenje ovih standarda, jer se kod pripreme i izrade konsolidovanih finansijskih izveštaja uvek moraju primeniti MRS/MSFI. Postojanje posebnih standarda za mala i srednja pravna

- lica u ovim uslovima bi za posledicu imalo velike troškove i nepouzdanu konsolidovane finansijske izveštaje;
- U uslovima postojanja jedinstvenog kontnog okvira, kakav je slučaj u Srbiji, mogu se primeniti MRS/MSFI bez većih problema, uz uslov da računovođe budu dobro edukovane, a menadžment upućen u ovu problematiku;
 - Potpuna standardizacija doprinosi boljem i bržem sagledavanju finansijskog položaja i poslovnog uspeha svakog učesnika na globalnom nivo, koji je dostupan zainteresovanoj javnosti.
 - Princip uporedivosti finansijskih izveštaja, primenom MRS/MSFI se u potpunosti ostvaruje.
- Smanjivanje zahteva kod preduzetnika, malih i srednjih pravnih lica moguće
Je ostvariti donošenjem podzakonskih akata, kojim bi se smanjio broj obaveznih finansijskih izveštaja ili broj pozicija u samim finansijskim izveštajima.

IV Godišnji finansijski izveštaji

16. Čl. od 21 do 26 predloženog zakona odnose se na sadržinu i formu godišnjih finansijskih izveštaja (Bilansa stanja, Bilans uspeha, Izveštaja o novčanim tokovima, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje), koje pravna lica i preduzetnici sastavljaju na osnovu podataka i poslovnih knjiga, s tim da mala pravna lica i preduzetnici nemaju obavezu sastavljanja poslednja tri izveštaja (Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o promenama na kapitala i Napomene).

U cilju obezbeđenja podataka neophodnih za finansijska istraživanja od državnog značaja, pravna lica i preduzetnici sastavljaju i poseban izveštaj prema sadržini i formi kako propiše organ nadležan za poslove finansija. Izveštaji se redovno sastavljaju sa stanjem na dan 31.12. i obuhvataju period od 01.01, odnosno od dana osnivanja, do kraja godine.

Predloženo je, što predstavlja novinu, da pravna lica i preduzetnici koji se bave delatnošću sezonskog karaktera, kao i pravna lica i preduzetnici povezani sa inostranim preduzećem čija je izveštajna godina različita od kalendarske godine, mogu uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove finansija da sastavljaju izveštaje za poslovnu godinu koja je različita od kalendarske.

Godišnji izveštaj, kao i do sada, sastavlja pravno lice i preduzetnik kod koga su nastale statusne promene, promena oblika organizovanja, u slučaju otvaranja i zaključenja postupka likvidacije ili stečaja.

Zakonom je uređeno i obuhvatanje izveštaja za poslove radne jedinice u inostranstvu.

Pravna lica sastavljaju finansijske izveštaje (Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o promenama na kapitalu i Napomene uz finansijske izveštaje).

Sadržinu i formu obrazaca, u skladu sa MRS/MSFI, propisuje organ nadležan za poslove finansija, a za Narodnu banku, banke i druge finansijske organizacije, Guverner Narodne banke.

Pravna lica i preduzetnici nisu obavezni da sastavljaju polugodišnje

ni druge periodične finansijske izveštaje, osim ako to sami žele.

Izrada konsolidovanog finansijskog izveštaja propisana je za matično pravno lice koje ima jedno ili više zavisnih pravnih lica, pod uslovom da i konsolidovano čini malo pravno lice prema kriterijumima iz člana 4. ovog predloga Zakona. Članom 26. predloga Zakona uvedena je obaveza revidiranja finansijskih izveštaja za velika pravna lica u smislu člana 4. ovog zakona, za pravna lica koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje, kao i za sve emitente koji prodaju svoje hartije od vrednosti, na organizovanom finansijskom tržištu. Ovo je praksa u svim razvijenim zemljama, a i logično je sa stanovišta javnosti, koja je najviše zainteresovana za ove poslovne entitete.

Zakonsko revidiranje finansijskih izveštaja za mala i srednja pravna lica koja ne emituju hartije od vrednosti za finansijsko tržište, za javnost nema nikakvog značaja, već predstavlja samo značajan nepotreban trošak

V. Profesionalna regulatorna tela

Članom 27 Predloga predviđena su *Profesionalna regulatorna tela*, i to Profesionalna organizacija, iz člana 2 stav 4., odnosno Savez računovođa i revizora Srbije i Komora privrednih društava i preduzetnika za revidiranje finansijskih izveštaja iz člana 3. stav 1. alineja 15.

Profesionalna organizacija, u smislu ovog Zakona ima ovlašćenje za donošenje, realizaciju i implementaciju profesionalne računovodstvene regulative i kontrolu njene primene, kao i za vođenje Imenika profesionalnih računovođa i Registra iz člana 3. ovog Zakona. Na osnovu ovakvog ovlašćenja Profesionalna organizacija ima obavezu da štiti javni interes, kao kolektivno dobro zajednice ljudi i institucija kojima profesionalne računovođe pružaju usluge, kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom nivou. Ovo je ostvarljivo jer, saglasno članu 137. stav 2. Ustava RS, u Zakonom propisanom postupku, se mogu preneti ovlašćenja koja predstavljaju vršenje određene javne funkcije, mogu i moraju dati tačno određenoj, za to registrovanoj organizaciji, a u ovom slučaju to treba da bude profesionalna organizacija koja je članica IFAC–a i koja ima pravo i obavezu da prevodi na srpski jezik i objavljuje Kodeks, IAS/IFRS i ISA i da daje uputstva za njihovu primenu. U skladu sa predhodnim, logično je da Savez računovođa i revizora Srbije dobije ova ovlašćenja, ali i obaveze, jer skoro 55 godina radi na ovim poslovima i kao član IFAC–a ima preveden i usvojen IFAC–ov Etički kodeks za profesionalne računovođe, IAS/IFRS i ISA, standard kontrole kvaliteta, MRS za javni sektor i obrađena uputstva za njihovu primenu, kao i nacionalne standarde ROS 31 i RSS 33, na osnovu kojih je edukovao svoje članove za njihovu primenu.

Po ugledu na najveći broj zemalja, Profesionalna organizacija ima i zadatak da vrši: profesionalno usavršavanje računovođa i utvrđuje, putem ispita, profesionalnu osposobljenost kandidata za sticanje profesionalnih zvanja u računovodstvu i izdaje odgovarajuću profesionalnu ispravu; nostrifikaciju profesionalnih isprava; kontinuirano edukovanje prema

zahtevima i potrebama profesije; praćenje i kontrolu kvaliteta rada profesionalnih računovođa, na osnovu čega, u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe, produžava ili oduzima profesionalno ovlašćenje licencu o profesionalnoj osposobljenosti i o tome vodi evidenciju, a sve u skladu sa aktima i registrovanom delatnošću i IFAC–ovim Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe.

Za sve navedeno, Savez je organizaciono i kadrovski osposobljen, pri čemu ima i formalne pretpostavke, jer je kod nadležnog organa uprave kod koga se vodi registar društvenih organizacija, registrovan kao organizacija koja obavlja sledeće poslove i zadatke: **"podsticanje, koordinacija i usmeravanje aktivnosti računovodstvenih i finansijskih radnika i njihovih organizacija ka unapređenju računovodstvenog i finansijskog sistema"**, a ima i registrovanu delatnost kod Trgovinskog suda: **80420 – Obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje na drugom mestu nepomenuto – sticanje profesionalnih zvanja računovođa, samostalni računovođa, ovlašćeni računovođa i ovlašćeni javni računovođa–ovlašćeni revizor, donošenje profesionalnih i etičkih standarda, savetovanje i seminari.**

Iz svega iznetog jasno proizlazi da je Savez kompetentna profesionalna organizacija za obavljanje ovih veoma važnih profesionalnih, ali i javnih poslova, što je činio skoro pola veka odnosno upravo profesionalna organizacija članica IFAC–a koja se predlaže članom 2. stav 4. i članom 27. Zakona. Sve aktivnosti se samofinansiraju i neopterećuju budžet i poreske obveznike što je u ekonomskoj krizi veoma važno.

Komora privrednih društava i preduzetnika za revidiranje finansijskih izveštaja, koja je formirana kao Komora ovlašćenih revizora Zakonom o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik RS“ broj 46/2006), ovlašćena je kao regulatorno telo za vršenje kontrole rada privrednih društava i preduzetnika registrovanih i licenciranih za revidiranje finansijskih izveštaja i za vođenje Registra tih privrednih društava i preduzetnika. Oba profesionalna regulatorna tela, podnose Vladi Republike Srbije godišnji izveštaj o realizaciji poverenih ovlašćenja, najkasnije četiri meseca po završetku kalendarske godine.

VI Profesionalne računovodstvene usluge

18. Čl. od 28 do 33. Profesionalne usluge, u smislu ovog predloga Zakona, čine usluge vođenja poslovnih knjiga i usluge revidiranja finansijskih izveštaja.

Poslovne knjige pravnih lica i preduzetnika, prema predloženom zakonu, može da vodi profesionalni računovođa koji je u radnom odnosu kod pravnog lica ili preduzetnika, čije se poslovne knjige vode i da ispunjavaju uslove iz člana 29. ovog zakona. Poslovne knjige pravnih lica i preduzetnika može da vodi i privredno društvo ili preduzetnik koji ima registrovanu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga, koji je osnovan u skladu sa propisima o osnivanju privrednih društava, odnosno privatnih preduzetnika. Privredna društva i preduzetnici koji vrše usluge vođenja

poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja moraju da se upišu u registar kod profesionalne organizacije, da zaposlena lica u privrednom društvu i kod preduzetnika odgovorna za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja, odnosno preduzetnik, ispunjavaju uslove iz člana 29. ovog zakona i imaju profesionalnu licencu za vršenje profesionalne prakse; kao i da imaju odgovarajući poslovni prostor. Prelaznom odredbom stava 3. člana 41. propisano je da privredna društva i preduzetnici registrovani za obavljanje poslova računovodstva dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama člana 28. stav 2. tač. 1. ovog zakona u roku od 3 meseci, a sa odredbom člana 28. stav 2. tačka 2. (poslovni prostor) u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Uređivanje ove oblasti je od presudnog značaja jer se te usluge danas obavljaju u zoni sive ekonomije. Vođenje poslovnih knjiga u zemljama zapadne ekonomije je od prvorazrednog značaja za državu i vlasnike kapitala.

Zakonom je predviđeno da profesionalne računovođe moraju da imaju Sertifikat o stečenom profesionalnom zvanju i Licencu o profesionalnoj osposobljenosti prema nacionalnom obrazovnom standardu ROS 31 i IFAC-ovim Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe.

Revidiranje finansijskih izveštaja predlaže se za sva velika pravna lica, u smislu člana 4. ovog predloga Zakona, kao i za sve emitente koji prodaju svoje hartije od vrednosti putem javne ponude.

Takođe je Zakonom propisano i koja lica mogu da obavljaju revidiranje finansijskih izveštaja (ovlašćene računovođe i ovlašćene javne računovođe zaposlene u privrednom društvu registrovana za usluge revirevidiranja finansijskih izveštaja, kao i ovlašćene javne računovođe koje poseduju Licencu za usluge revidiranja finansijskih izveštaja, u vidu samostalne profesionalne delatnosti kao preduzetnici). Privredna društva i preduzetnici registrovani za pružanje usluga revidiranja finansijskih izveštaja moraju da budu upisana u Registar koji vodi Komora privrednih društava i preduzetnika ovlašćenih za revidiranje finansijskih izveštaja, a koja ispunjavaju i posebne uslove iz člana 31. Ispunjenje posebnih uslova je u direktnoj funkciji kvaliteta koji treba da se obezbedi revidiranjem finansijskih izveštaja.

Zakonom se propisuje da je ovlašćeni javni računovođa lice koje obavlja usluge revidiranja finansijskih izveštaja i odgovara za pravilnost obavljenog revidiranja, kao i uslovi pod kojima se može steći ovo zvanje. Izuzetno, lica koja su do dana stupanja na snagu Zakona stekla profesionalno zvanje Ovlašćeni računovođa u skladu sa nacionalnim računovodstvenim obrazovnim standardom ROS 31 i koji poseduju važeće isprave o profesionalnoj osposobljenosti saglasno članu 29. stav 2. ovog zakona, mogu da obavljaju revidiranje finansijskih izveštaja, sastavljanje revizorskog izveštaja i izražavanje mišljenja, najduže pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, u kom roku su dužna da steknu profesionalno zvanje ovlašćeni javni računovođa saglasno članu 33. stav 2. ovog zakona. Pravna lica samostalno odlučuju o izboru privrednog društva odnosno preduzetnika koje će vršiti revidiranje finansijskih izveštaja, u skladu sa zakonom.

Zakonom se predlaže da se revidiranje finansijskih izveštaja vrši na

osnovu ugovora između pravnog lica i privrednog društva ili preduzetnika, sačinjenog u pisanoj formi na period od najmanje 3, a najviše 6 godina, i ne može se raskinuti voljom pravnog lica (klijenta), izuzev ako pravno lice izgubi status obveznika revidiranja ili na osnovu sudske presude. Ovakva odredba obezbeđuje visok nivo nezavisnosti privrednog društva, odnosno preduzetnika registrovanog za pružanje usluga revidiranja u odnosu na klijenta kome se vrši revidiranje finansijskih izveštaja.

Ne predlažu se odredbe kojima se utvrđuje obaveza preduzeća da do određenog roka zaključe ugovor o reviziji jer to predstavlja predmet ugovaranja (obligacije) i slobodnog tržišta.

Zakonom se takođe određuju lica odgovorna za pravilnost revidiranja finansijskih izveštaja, sastavljanje izveštaja i izražavanje mišljenja, a to je ovlašćeni javni računovođa.

Nadzor nad primenom člana 30, 31, 32. i 33. (vezani za usluge revidiranja, posebne uslove, pravila revidiranja i lica odgovorna za izveštaje), vrši ministarstvo nadležno za poslove finansija ili organ, odnosno organizacija koju ovlasti na osnovu propisa koji donosi ministar nadležan za poslove finansija.

VII Dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja

19. Čl. od 34 do 36. U vezi sa dostavljanjem finansijskih izveštaja izričito se ne imenuje nadležni organ, već se ostavlja zakonodavcu da on saglasno aktuelnim okolnostima odredi organ kome bi ovo dostavljanje trebalo da se vrši. U svakom slučaju, to treba da bude državni organ ili organizacija.

Predlažu se rokovi za dostavljanje finansijskih izveštaja, koji ne ugrožavaju smernice MRS 1, po kojima se analiza finansijskih izveštaja smatra necelishodnom po isteku šest meseci od datuma bilansiranja, što je poslednji rok za dostavljanje izveštaja o revidiranju finansijskih izveštaja.

Rok za dostavljanje finansijskih izveštaja pravnih lica čija delatnost ima sezonski karakter, zatim pravnih lica koja su vršila promenu oblika organizovanja i pravnih lica kod kojih se otpočinje ili završava postupak stečaja i likvidacije, je 60 dana od dana bilansiranja.

Obveznici revidiranja finansijskih izveštaja, u skladu sa praksom razvijenih tržišnih zemalja, a sa ciljem omogućavanja efikasnijeg protoka roba i kapitala treba da objave Bilans stanja i Bilans uspeha, zajedno sa mišljenjem revizora u navedenim glasilima.

VIII Zakonska i profesionalna kontrola i nadzor

20. Član 37. Odredbama ovog člana Predloga Zakona uređuju se pitanja vezana za kontrolu i nadzor primene Zakona o računovodstvu i podzakonskih akata donetih na osnovu Zakona. Kao i do sada, predviđa se da nadležni državni

organ vrši kontrolu nad primenom Zakona. Jedna od novina je to što se uvodi institut praćenja kontrole kvaliteta individualnog rada profesionalnih računovođa u skladu sa Etičkim kodeksom, a što to vrši profesionalna organizacija. U skladu sa IFAC–ovim standardima za kontrolu kvaliteta, usluge koje pružaju profesionalne računovođe podležu kontroli kvaliteta, pa je obaveza da svaka članica – profesionalna organizacija vrši kontrolu kvaliteta profesionalnih usluga. Ovim predlogom Zakona predlaže se da kontrolu i nadzor, u skladu sa ovim članom, mogu da vrše lica koja imaju profesionalno zvanje ovlašćenog računovođe ili ovlašćenog javnog računovođe, s obzirom na to da lica koje kontroliše treba da ima viši ili bar isti nivo profesionalne stručnosti u odnosu na lica koje se kontroliše. Predlaže se da kontrolu privrednih društava i preduzetnika za revidiranje finansijskih izveštaja vrši Komora, a nadzor nad primenom člana 30 do 33 i nad radom Komore, ministarstvo nadležno za poslove finansija. Subjekti poslovanja mogu, ako žele, da u skladu sa profesionalnom regulativom, iz ovog Zakona, organizuju i internu kontrolu i internu reviziju.

Član 38. Novina u ovom predlogu ogleda se u uvođenju nezavisnog nadzornog tela. Pri formulisanju ove odredbe pošlo se od iskustava drugih zemalja, gde postoje slična tela.

Predlaže se uvođenje *Nezavisnog nadzornog tela - Saveta za računovodstvo*, kao nezavisnog nadzornog tela, koje treba da bude sastavljeno od ličnosti koje mogu da doprinesu punoj stabilnosti sistema finansijskog izveštavanja u Srbiji.

Prema predlogu, članovi saveta bi bili imenovani od strane nadležnog organa za poslove finansija, s tim da to budu predstavnici različitih organa, organizacija i institucija, koje imaju neposredan interes da se računovodstvena problematika uredi i sprovodi prema zahtevima globalizacije, na principima standardizacije u interesu podizanja kvaliteta finansijskog izveštavanja, u koje bi javnost imala poverenje. U Savetu bi bili najmanje dve trećine profesionalne računovođe, predstavnici: Ministarstva finansija, poreske uprave, Narodne banke, Komisije za hartije od vrednosti, profesije, privrednih društava za računovodstvo, privrednih društava za revidiranje finansijskih izveštaja, privrednih društava za računovodstveni softver, nauke, organa nadležnog za registraciju pravnih subjekata, kao nezavisnih pojedinaca, računovodstvenih eksperata. Zadatak ovakvog tela, bio bi nadzor nad primenom i sprovođenjem zakona, sa predlaganjem određenih mera, kao i nadzor nad profesijom, bilo da se radi o profesionalnoj organizaciji ili o vršenju profesionalnih usluga.

X Prelazne i završne odredbe

21. **Član 41.** Prelaznim i završnim odredbama predloženo je rešenje, koje nema retroaktivno dejstvo, imajući u vidu da odredbe sa retroaktivnim dejstvom unose pravnu nesigurnost, a osim toga, Savez računovođa i revizora Srbije, kao profesionalna organizacija sa nekoliko desetina hiljada članova, smatra da nema potrebe da se Zakonom nameće profesionalna obaveza članstvu profesionalne organizacije, niti da se članstvo izlaže novim troškovima, naročito ako se ima u vidu da su članovi Saveza RR Srbije koji su stekli odgovarajuće profesionalno zvanje kod Saveza polagali MRS/MSFI i MSR po programu koji se priznaje u svetu, kao i da Savez računovođa i revizora već 15

godina u kontinuitetu radi na edukaciji i stalnom stručnom usavršavanju profesionalnih računovođa, a treba imati u vidu da globalizacija finansijskog izveštavanja zahteva i globalno obrazovanje, a što je uređeno revidiranim nacionalnim standardom ROS 31. Iz tih razloga predlaže se da se lica koja su već stekla profesionalna zvanja polaganjem ispita, uključujući i kontinuiranu edukaciju o primeni MRS/MSFI i MSR, u skladu sa ROS 31 upišu u odgovarajući imenik nosilaca profesionalnih zvanja, bez retroaktivnih zahteva. Znači, ne predviđa se nikakvo priznavanje, iz jednostavnog razloga što je svakom profesionalnom računovođi ponaosob, u momentu sticanja zvanja i izdavanja sertifikata kao profesionalne isprave, je regulisano ROS 31, pa bi bilo apsurdno ponovo vršiti priznavanje, a to bi bilo i suprotno Ustavu. Odredbama stava 2. člana 41. Predloga predviđa se da će lica koja poseduju sertifikat, ili rešenje ovlašćenog revizora, upisana biti u skladu sa ROS 31 u Imenik nosilaca profesionalnih zvanja ovlašćenih javnih računovođa. Tržište usluga revidiranja kao takvo nije dalo nikakve rezultate, potpuno je zatvoreno, niko od tog revidiranja nema koristi, izuzev privrednih društava registrovanih za usluge revidiranja, pri čemu su poznati i propusti kod osnivanja privrednih društava za obavljanja revidiranja. Uz odsustvo kontrole kvaliteta i bilo kakvog nadzora, nastalo je stanje da izveštaji o revidiranju finansijskih izveštaja najmanje služe javnosti (akcionarima, investitorima i ostalim korisnicima), a oni su upravo njoj namenjeni. Revidiranje mora biti zasnovano na punoj nezavisnosti, s obzirom na to da su sve aktivnosti vezane za obavljanje revidiranja regulisane MSR i IFAC-ovim Etičkim kodeksom, odnosno bez uticaja države. Drugim rečima revidiranje finansijskih izveštaja treba potpuno odvojiti od države, čime će se jasno razgraničiti uloga, s jedne strane države u sferi zakonodavne regulative, a s druge strane profesije u sferi profesionalne regulative, nadzora i kontrole, a sfera usluga bi trebalo da bude tržišno regulisana bez uslovljavanja broja ovlašćenih javnih računovođa, odnosno ovlašćenih revizora, kao u razvijenom svetu gde je praksa revidiranja na znatno višem nivou. Stavom 3. istog člana, predviđeno je da su profesionalne računovođe, nosioci profesionalnih zvanja, koji nisu u poslednjih pet godina ostvarili potreban nivo profesionalne osposobljenosti, putem kontinuirane edukacije, obavezne da u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona, prođu, putem testa, proveru poznavanja MRS/MSFI, MSR i druge određene profesionalne regulative, pred komisijom profesionalne organizacije, na čiji sastav daje saglasnost ministarstvo nadležno za poslove finansija. Ovakva odredba je nastala zbog brige za kvalitet finansijskog izveštavanja, s obzirom da jedan broj nosilaca profesionalnih zvanja, nije prošao obavezne cikluse kontinuirane edukacije, vezane za primenu profesionalne regulative. Stavom 4. ovog Zakona daje se mogućnost da Ovlašćene računovođe, koje su stekle profesionalno zvanje po ROS 31 i koje poseduju važeće isprave o profesionalnoj osposobljenosti, mogu da obavljaju revidiranje finansijskih izveštaja, sastavljanje revizorskog izveštaja i izražavanje mišljenja, najduže 5 godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, stim da su dužni da u ovom roku steknu

zvanje ovlašćeni javni računovođa. Ovim se stvaraju mogućnosti de monopolizacije vršenja usluga revidiranja finansijskih izveštaja.

Članom 41. predviđeno je i da Komora ovlašćenih revizora, osnovana Zakonom o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik RS“ br. 46/2006), svoj statut i druga akta prilagodi sa odredbama ovog zakona.

Potpuno i dosledno usavršavanje i usaglašavanje naše nacionalne računovodstvene regulative sa opšteprihvaćenim međunarodnim pravilima, saglasno zahtevima globalizacije i potrebne harmonizacije sa Evropskom unijom i jeste osnovni cilj ovog predloga Zakona. Poseban je cilj Saveza RR Srbije, logično i države, hitno donošenje jasnih zakonskih rešenja čijim odredbama neće biti potrebna nikakva naknadna tumačenja, bilo čija, pa ni resornog ministarstva. Dakle zadatak Saveza je da predloži hitno donošenje novog kvalitetnijeg, od postojećeg, zakona, i ***to Savez čini na zahtev mnogobrojnog članstva, pravnih lica i preduzetnika i dostavlja upravo takav Predlog zakona o računovodstvu, resornom ministarstvu Republike Srbije.*** Njegovim usvajanjem naše finansijsko izveštavanje bi bilo u najvećem delu harmonizovano sa Evropom i svetom. Ovim predlogom nisu predloženi datumi početka primene pojedinih odredbi zakona, niti su predložene visine novčanih kazni, s obzirom na to da visina iznosa novčane kazne nije stvar profesije, već po prirodi stvari, davanje takvog predloga spada u isključivu nadležnost odgovarajućeg državnog organa koji treba da omogući efikasan nadzor primene odredbi zakona.

Možda bi trebalo potpuno ukinuti privredne prestupe i primeniti opšte prekršajne i krivične postupke. Ukoliko se zadrže kaznene odredbe onda ih treba proširiti i na organ odgovoran za donošenje Zakona i podzakonskih propisa jer niko ne sme biti pošteđen odgovornosti pa ni nadležni organ, kako za ono što radi, tako i za ono što nije uradio, a propisom je bilo predviđeno.